

До 40-річчя трагедії

ЧОРНОБИЛЬ - КАТАСТРОФА ХХ ст.

Віртуальна виставка

Місто розташоване на півночі Київської області в зоні відчуження, на правому березі річки Прип'ять (притока Дніпра), на відстані 2 км від ЧАЕС, поблизу залізничних станцій Семиходи та Янів. Будівництво Прип'яті та АЕС розпочалося практично одночасно — у січні-лютому 1970 року.

Проектом передбачалося, що в місті мешкатиме 75–78 тис. осіб. Об'єкт був проголошений Всесоюзним ударним будівництвом. У 1979 році Прип'ять отримала статус міста обласного підпорядкування.

ПРИП'ЯТЬ – МІСТО АТОМНИКІВ

Прип'ять називали містом інтелектуалів. Це відчувалося всюди: на вулицях, у кафе, у кіно — доброзичливість, такт і підкреслена ввічливість у спілкуванні між містянами. Станом на квітень 1986 року населення міста становило майже 49 тис. осіб.

ПРИП'ЯТЬ — МІСТО АТОМНИКІВ

Центр
Прип'яті
з будинком
культури

Готель «Полісся» 1986 р.,
герой-місто Прип'ять

26 КВІТНЯ 1986 РОКУ,

через 20 секунд після планового відключення четвертого енергоблока Чорнобильської АЕС, стався стрибок напруги та тепловий вибух — І СВІТ ЗМІНИВСЯ НАЗАВЖДИ.

Гелікоптер армійської авіації скидає дезактиваційну суміш на зруйнований четвертий енергоблок Перші дні після аварії, травень 1986 року.

Чорнобильська АЕС після вибуху 26 квітня 1986 року.

Дах розірвало, активна зона реактора оголилася, а в нічне небо піднялося до 50 000 000 кюрі радіоактивних речовин, зокрема ізотопів урану, плутонію, йоду-131, цезію-134, цезію-137 та стронцію-90. Із 192 тонн палива, що містилися в реакторі, близько 4% було викинуто в довкілля.

01:23, 26 квітня. Прип'ять ще спить. Ті, хто почув два глухі удари, подумали: «Весняна гроза».

ПЕРШІ ХВИЛИНИ БОРОТЬБИ З ВОГНЕМ

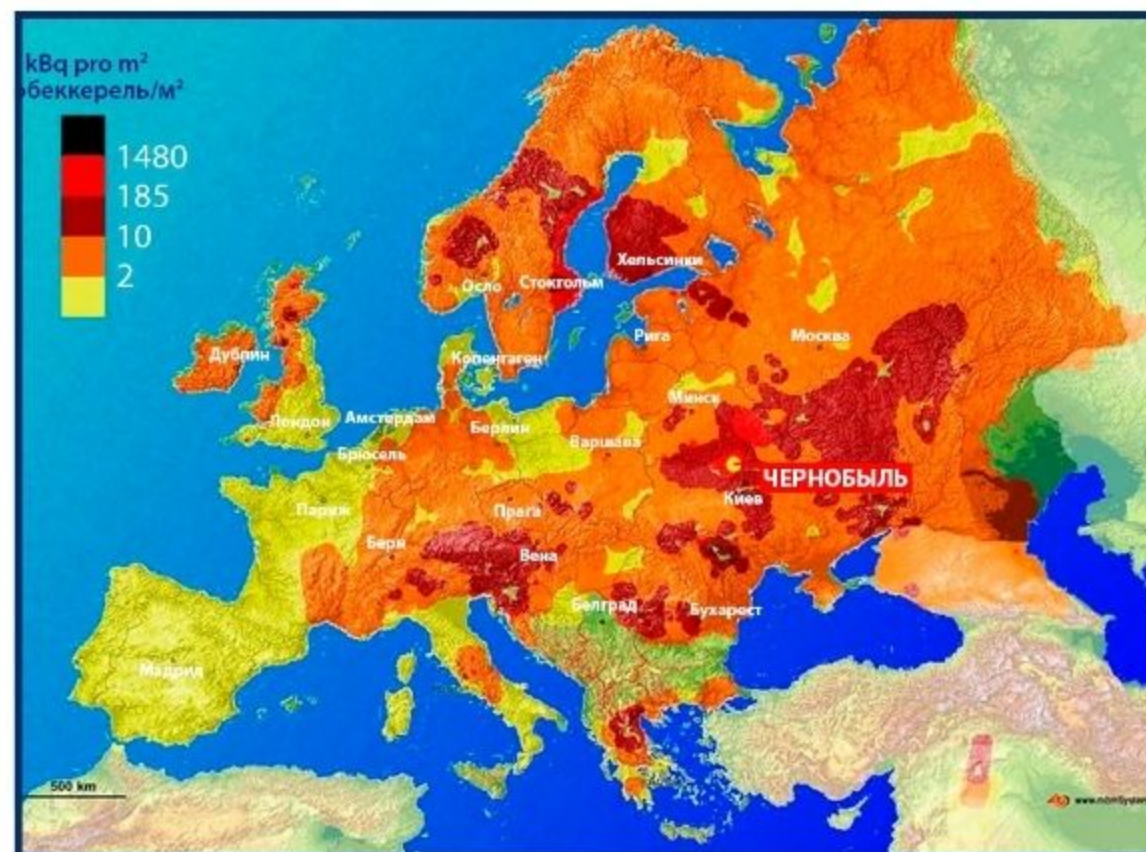
У цю драматичну ніч черговий станції передав телефоном представникам різних служб кодовий сигнал «1, 2, 3, 4 — таємно», який означав:

- 1-Загоряння на станції;
- 2-Велика пожежа;
- 3-Викид радіації;
- 4-Наявність постраждалих і загиблих.

Карта поширення радіоактивних опадів (цезій-137) після аварії на ЧАЕС. Радіаційні опади під впливом вітру поширилися на тисячі кілометрів від епіцентру.

Пожежна
автоцистерна ВПЧ-2
прямує до
зруйнованого
четвертого
енергоблока,
26 квітня 1986 року.

АВАРІЯ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ « АЕС

Пам'ятник героям-ліквідаторам у Чорнобилі.
Скульптурна композиція присвячена мужності
пожежних, які першими вступили
в бій з атомною стихією.

Аварія на ЧАЕС є однією з найбільших катастроф в історії ядерної енергетики світу. Її наслідки призвели до створення Міжнародної шкали ядерних подій (INES), за якою чорнобильська трагедія отримала максимальні 7 балів.

Щороку 26 квітня відзначається Міжнародний день пам'яті про Чорнобильську катастрофу (Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф), встановлений Генеральною Асамблеєю ООН у 2003 році.

ТРАГЕДІЯ У ЦИФРАХ:

8 400 000 людей зазнали радіоактивного опромінення, серед них — близько 1 млн дітей.

155 000 кв. км — площа територій, забруднених ізотопами цезію та стронцію.

600 000 осіб — загальна кількість лише ліквідаторів наслідків аварії.

76 міст і сіл назавжди потрапили до зони відчуження.

Фінансовий еквівалент збитків від аварії на ЧАЕС оцінюється приблизно у 235 млрд доларів.

ЧОРНОБИЛЬ: УРОКИ ТРАГЕДІЇ

Чорнобильська трагедія пройшла крізь кожну українську родину, і ці рани загояться ще не скоро. Головний жах Чорнобиля полягає не лише у самому вибуху чи радіації, а й у злочинному зволіканні тодішньої влади. Найбільшою небезпекою виявилася не техніка, а замовчування правди, що призвело до фатальної затримки між катастрофою та її усвідомленням суспільством.

Ця біда — вічне нагадування про цинізм можновладців. Вона доводить: якщо ядерна галузь стає інструментом ідеології чи військових амбіцій, вона перетворюється на знаряддя найстрашніших катастроф в історії людства.

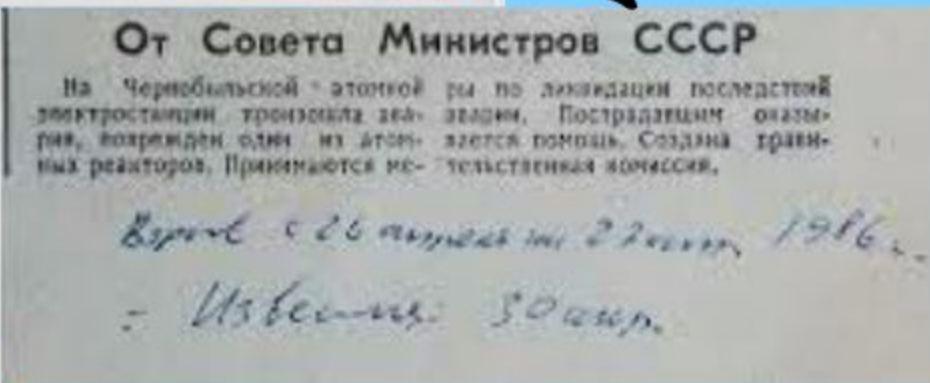
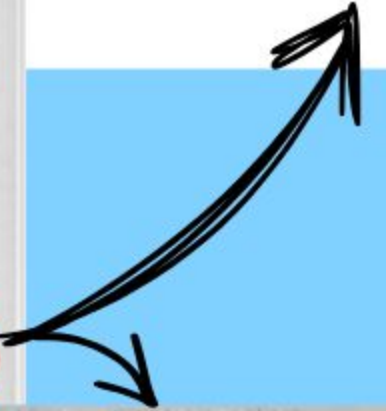

ЧОРНОБИЛЬ: УРОКИ ТРАГЕДІЇ

Номер газети «Ізвестія» від 29 квітня 1986 року. На першій шпальті — заклики до «святкового настрою», а перше офіційне повідомлення про аварію (у правому нижньому куті) складається лише з кількох сухих речень:

На Чернобильской атомной електростанції произошла авария, поврежден один из атомных реакторов. Принимаются меры по ликвидации. Пострадавшим оказывается помощь. Создана правительственная комиссия.

Рівень радіації поступово знижується, проте найнебезпечніші елементи (зокрема, плутоній) зберігатимуться в екосистемі тисячоліттями. У межах 10-кілометрової зони відчуження ведення будь-якого сільського господарства залишатиметься неможливим протягом найближчих 24 тисяч років.

ЗАХИСНІ СПОРУДИ: ВІД «САРКОФАГА» ДО «АРКИ»

Після ліквідації основних вогнищ пожежі першочерговим завданням стало приборкання зруйнованого реактора.

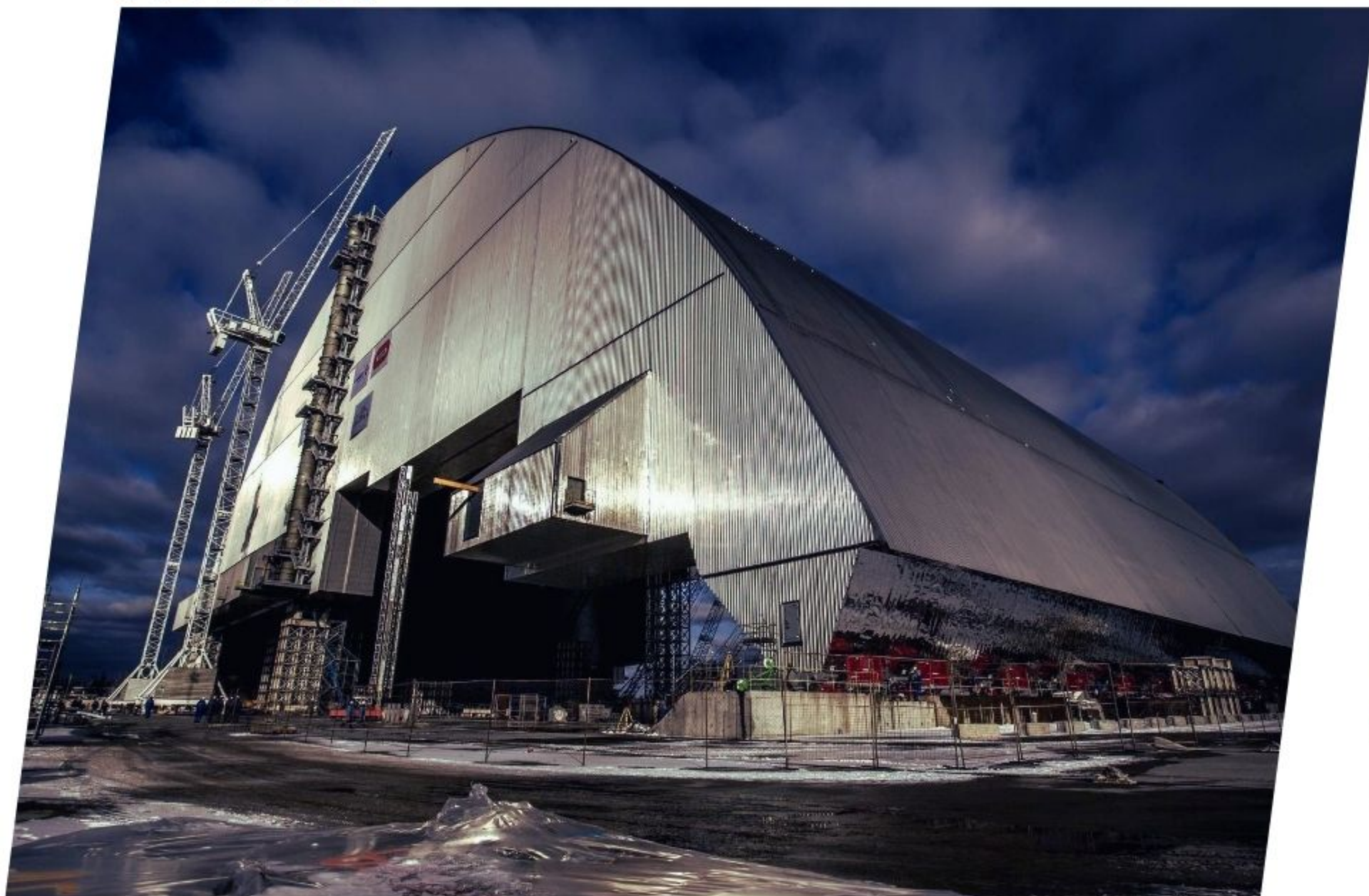
До кінця 1986 року над четвертим енергоблоком був збудований перший захисний об'єкт — «Саркофаг». Ця споруда накрила руїни реактора та допомогла певною мірою локалізувати подальше розповсюдження радіації.

Проте перший «Саркофаг» був розрахований лише на 30 років служби.

Захисний
об'єкт —
«Саркофаг»,
1986 р.

« ЗАХИСНІ СПОРУДИ: ВІД «САРКОФАГА» ДО «АРКИ»

З часом виникла потреба у надійнішому захисті, який би дозволив розпочати демонтаж нестабільних конструкцій.

Новий рівень безпеки:

2016 рік — відбулося встановлення Нового безпечного конфайнмента (НБК), відомого як «Арка».

2019 рік — об'єкт було остаточно введено в експлуатацію.

Прогноз — за розрахунками фахівців, нова споруда має прослужити близько 120 років.

**Новий безпечний конфайнмент (НБК)
над четвертим енергоблоком, 2019 р.**

14 ЛЮТОГО 2025 РОКУ,

російський дрон-камікадзе типу «Shahed» з фугасною бойовою частиною влучив безпосередньо в дах Нового безпечного конфайнменту (НБК). Внаслідок вибуху в обшивці утворився отвір діаметром близько 6 метрів.

Місце влучання російського дрона по даху конфайнменту (НБК)

Пошкодження російським дроном подвійної оболонки конфайнменту (НБК)

Виникла пожежа ізоляційного заповнювача, яку рятувальники локалізували протягом кількох годин.

За даними ДСНС та МАГАТЕ, основні внутрішні бар'єри не постраждали. Радіаційний фон на промайданчику залишився в межах норми (~0,57 мкЗв/год).

СЬОГОДНІ, У 2026 Р.,

Україна та світ зіткнулися з новою, небаченою раніше загрозою — актами ядерного тероризму.

- Атаки дронів на об'єкт «Укриття» в Чорнобилі;
- Тривала окупація Запорізької АЕС;
- Хмельницька, Рівненська та Південноукраїнська АЕС працюють під постійним тиском масованих атак на енергосистему, залишаючись головною ціллю ворога для дестабілізації української мережі.

Радіація не має кордонів. Безпека українських АЕС сьогодні — це безпека всього Європейського континенту.

1986 – боротьба з замовчуванням та радіацією

Захист мирного атому від видимого і жорстокого ворога

Чорнобиль навчив нас боротися з «невидимим ворогом» — радіацією. Сьогодні ми вчимося захищати мирний атом від ворога видимого. Наше завдання — зберегти цей досвід, щоб пам'ять про минулі помилки стала запорукою безпечного майбутнього.

ДОБІРКА ІНТЕРНЕТ-ПОСИЛАНЬ:

Чорнобильська трагедія

<https://uinp.gov.ua/tegy/chornobylska-tragediya>

Інформаційні матеріали до роковин аварії на Чорнобильській АЕС

<https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy/vchytelyam/metodychni-rekomendaciyi/informaciyni-materialy-do-rokovyn-avariyi-na-chornobylskiy-aes>

Удар дрону по ЧАЕС: у ДСНС розповіли про ситуацію на станції

<https://www.slovoidilo.ua/2025/02/15/novyna/bezpeka/udar-dronu-po-chaes-dsns-rozpovily-pro-sytuacziyu-stancziyi>

**Чорнобиль — це нагадування:
ми не господарі природи, а її частина.
Зберігаймо баланс, цінуймо життя,
пам'ятаймо уроки минулого.**